

Antall ord: 2922

Eksamen i erstatningsrett vår 2026

Oppgave 1:

Twisten mellom Sentrum Byggdrift A/S og Lydspesialisten A/S

Den overordnede problemstillingen er om Sentrum Byggdrift A/S (heretter Sentrum) er erstatningsansvarlig etter arbeidsgiveransvaret for det økonomiske tapet Lydspesialisten A/S (heretter Lydspesialisten) led da de ble frastjålet lydutstyret.

Det følger av skadeserstatningsloven (skl.) § 2-1 nr. 1 første punktum at "arbeidsgiver" er ansvarlig for "skade" som "voldes" "forsettlig eller uaktsomt" under "arbeidstakers" gjennomføring av "arbeid eller verv for arbeidsgiveren" dersom "de krav skadelidte med rimelighet kan stille til virksomheten, er tilsidesatt".

Etter en alminnelig språklig forståelse av ordlyden, vil begrepet "skade" tilsi at det foreligger et tap, og etter alminnelige erstatningsrettslige regler utviklet av rettspraksis, kreves det at det foreligger en erstatningsrettslig vernet skade.

Spørsmålet er dermed om det frastjålede lydutstyret er en erstatningsrettslig vernet skade.

Det følger forutsetningsvis av skl. § 4-1 "tingsskade og annen formuesskade" har erstatningsrettslig vern. Videre fremgår det at erstatningen skal dekke "skadelidtes økonomiske tap". Dermed må det også kunne påvises et økonomisk tap.

Det er klart at lydutstyret regnes som en "ting". Imidlertid foreligger det ingen skade på lydutstyret; det har blitt frastjålet. Likevel fører dette tyveriet til at skadelidte ikke lenger har mulighet til å bruke denne "tingen" og vil dermed lide et "økonomisk tap" for å kunne gjenskaffe lydutstyret. Vilåret for erstatningsrettslig vernet skade er oppfylt.

Videre fremgår det i ordlyden i skl. § 2-1 nr. 1 første punktum at virksomheten må være "arbeidsgiver" mens den påståtte skadevolderen må være "arbeidstaker".

Det må dermed vurderes om Sentrum regnes som "arbeidsgiver", og om Kjell Arne er deres "arbeidstaker".

SkI § 2-1 nr. 2 fastsetter at "arbeidsgiver" regnes som "det offentlige og enhver annen" som "har noen i sin tjeneste".

Etter skl. nr. 3 regnes "arbeidstaker" som "enhver som gjør arbeid [...] i arbeidsgivers tjeneste".

Ettersom det er klart at Kjell Arne "utfører arbeid" i Sentrum sin "tjeneste", er vilkåret for "arbeidsgiver" og "arbeidstaker" oppfylt.

Det kreves videre etter skl § 2-1 nr. 1 første punktum at skaden må ha skjedd "under arbeidstakers utføring av arbeid". En alminnelig språkforståelse av dette vilkåret tilsier at skaden må ha skjedd på arbeidsstedet i arbeidstiden.

Slik det fremgår av faktum er det ikke bestridt at Kjell Arne begikk tyveriet "under utføring av arbeid". Vilkåret er oppfylt.

Etter ordlyden i skl. § 2-1 må skaden "voldes" av "arbeidstaker" "forsettlig eller uaktsomt". Etter en alminnelig språkforståelse, tilsier vilkåret "forsettlig eller uaktsomt" at arbeidstakeren sin atferd må avvike vesentlig fra det so regnes som forsvarlig atferd. Av forarbeidende samt rettspraksis, sikter dette vilkåret til en vurdering etter det alminnelige culpaansvaret.

En alminnelig forståelse av ordlyden, tilsier at vurderingstemaet i denne culpavurderingen er om "de krav skadelidte med rimelighet kan stille til virksomheten, er tilsidesatt".

Det skal altså vurderes om de handlingene Kjell Arne har begått, er i strid med de "kravene" Lydspesialisten kan stille til en vaktmester- og vektertjeneste som Sentrum.

Partene er enige i at Kjell Arne har begått et "forsettlig" tyveri, og det må regnes som klart at Lydspesialisten kan kreve at de ansatte i en vaktmester- og vektertjeneste ikke stjeler eiendelene deres. Vilkåret om forsett er dermed innfridd.

Videre sikter ordlyden vilkåret "voldes" til at det må være årsakssammenheng mellom den forsettlige handlingen og skaden.

Det er ikke omtvistet at det foreligger årsakssammenheng mellom tyveriet til Kjell Arne og Lydspesialisten sitt tap av utstyr. Dessuten må det regnes som åpenbart at tyveriet var både en nødvendig betingelse og vesentlig for at skaden inntraff, jf. P pilledom II. Vilkåret for årsakssammenheng er oppfylt.

Sentrum anfører imidlertid tyveri og innbrudd faller utenfor det som er rimelig for en arbeidsgiver å regne med, og at de derfor ikke kan pålegges ansvar.

Av skl. § 2-1 nr.1 andre punktum fastsettes det at de skader som skyldes at "arbeidstaker går utenfor det som er rimelig å regne med" ut ifra "arten av virksomheten eller saksområdet", og "karakteren av arbeidet eller vervet" faller utenfor arbeidsgiveransvaret.

Ordlyden fastlegger at arbeidsgiveren ikke hefter for handlinger som ikke kan forutsees, og at denne vurderingen beror på en helhetsvurdering som tar hensyn til den konkrete virksomheten samt de konkrete arbeidsoppgavene til arbeidstaker. En alminnelig forståelse av helheten i skl. § 2-1 nr. 1, tilsier at også vilkåret "de krav skadelidte med rimelighet kan stille til virksomheten" etter første punktum er relevant i denne vurderingen.

Det overordnede vurderingstemaet er om tyveriet til Kjell Arne var var "utenfor det som er rimelig å regne med" for Sentrum.

I Hjemmehjelpdommen begikk en hjemmehjelp tyveri av pasienten sitt bankkort under arbeidet. I dommen kom det frem at tyveri og andre forsettlige handlinger i strid med arbeidsgivers interesse ikke automatisk faller utenfor arbeidsgiveransvaret. Det fastsettes at det må foreligge tilstrekkelig nærhet mellom arbeidstakers arbeidsoppgaver og den skadevoldende handlingen.

Dommen oppstiller videre at andre sentrale momenter er hvorvidt skaden skyldes den særegne risikoen ved den enkelte ansatte, mulighet til kontroll, og hvem som er nærmest til å bære skaderisikoen.

Først må nærheten til arbeidsoppgavene vurderes.

Vaktmesterdommen har et lignende saksforhold, hvor en vaktmester begikk et tyveri i lagerlokalene til en klesbutikk. Her ble det vektlagt at vaktmesteren i utgangspunktet ikke skulle ha tilgang til lokalene, og tyveriet skjedde på et tidspunkt hvor arbeidsgiver ikke kunne føre kontroll. Arbeidsgiver ble ikke holdt ansvarlig.

I vår sak, ble tyveriet imidlertid begått i et bodrom som var innefor de områdene Sentrum skulle føre tilsyn over. På en side kan det ikke regnes som en av de alminnelige arbeidsoppgavene til Kjell Arne å ta seg inn i de låste bodene, men bodene befant seg likevel på det området han hadde ansvar for å inspisere.

Det må dessuten bemerkes at Kjell Arne under denne inspeksjonen oppdaget at et av rørende han skulle ha tilsyn med hadde en lekkasje som rant inn i Lydspesialisten sin bod. I utgangspunktet entret han derfor boden med formål om å hindre skade på utstyret som var innelåst. Han hadde altså ikke i første rekke en egeninteresse av å befinne seg i boden. Dette taler for at tyveriet hadde en nærhet til Kjell Arne sine arbeidsoppgaver, hvilket trekker i retning av at tyveriet "rimelig" å regne med.

I DNB-dommen begikk en ansatt i en bank et bedrageri overfor en av sine kunder. Her ble det vektlagt at det måtte være påregnelig for banken at slike handlinger kunne bli begått av ansatte i slike posisjoner. Arbeidsgiver ble dermed holdt ansvarlig.

Kjell Arne var satt i en posisjon der han på egenhånd inspiserte et Garasjeanlegg hvor både beboere og Lydspesialisten oppbevarte sine eiendeler. Det at han alene hadde tilgang på disse verdiene, taler for at det måtte være påregnelig for Lydspesialisten at han kunne begå et tyveri under utføringen av sine arbeidsoppgaver. Til tross for at det var snakk om større verdier enn det som er normalt å oppbevare i slike boder, må det likevel kunne være påregnelig at også privatpersoner kunne oppbevart betydelige verdier i boder. For øvrig kunne biler parkert i garasjeanlegget hatt tilsvarende verdi.

Det anføres dessuten at ansatte i bransjen med dårlig økonomi utgjør en større risiko for å begå slike handlinger. Sentrum kjente ikke til disse problemene hos Kjell Arne, men det måtte likevel

være påregnelig at ansatte i virksomheten av ulike forutsetninger kunne la seg friste til å begå slike tyverier. Dette taler for at tyveriet var noe Sentrum med "rimelighet" måtte regne med.

Videre må det vurderes om tyveriet skyldes den særegne risikoen ved Kjell Arne, og at det derfor faller utenfor det Sentrum "med rimelighet" kan regne med.

I Vekterdommen falt en vekters ildspåsettelse av bygningen han skulle passe på utenfor arbeidsgiveransvaret, ettersom antenningen handlet om hans ønske om anerkjennelse.

Slik det kommer frem av faktum, lider Kjell Arne av kleptomani. Dette må regnes som en iboende risiko ved hans person som ikke knytter seg til hans arbeidsoppgaver. Samtidig må det påpekes årsaken til tyveriet også hadde opphav i hans svake økonomiske situasjon. Som nevnt, kan økonomiske problemer kan lede til at ansatte i en vektertjeneste velger å begå tyveri, hvilket ikke krever at de lider av kleptomani. For øvrig må det regnes som mer nærliggende at en vokter begår et tyveri, fremfor at en vokter tenner på bygningen de skal passe på. Dette taler for at arbeidsgiver kan hefte for Kjell Arne sitt tyveri.

Deretter må muligheten til kontroll vurderes.

I Hjemmehjelpdommen ble det vektlagt at skadelidte hadde liten mulighet til å gardere seg mot risikoen, da hjemmehjelpstjenesten skulle kompensere for at hun ikke hadde muligheten til å ta vare på seg selv.

Dette er ulikt fra vår sak, hvor Lydspesialisten er en kommersiell aktør som hadde mulighet til å sikre verdisakene sine ytterligere, eksempelvis ved å sette opp alarm og overvåkingskamera. Samtidig var Sentrum ansatt grunnet at et særlig behov for vakthold gjorde seg gjeldende i området, hvilket taler for at Lydspesialisten kunne forvente at deres verdier ble ivaretatt under Sentrum sitt vakthold.

Dessuten hadde Lydspesialisten ikke kontroll over hvem som gjennomførte tilsynsrundene, noe Sentrum hadde. Selv om de ansatte arbeidet på egenhånd, kunne Sentrum ført kontroll gjennom kredittsjekk og kontrollrutiner som var utbredt i bransjen. Eventuelt kunne Sentrum ført kontroll gjennom at tilsynsrundene ikke ble foretatt av kun én ansatt.

Det må til slutt foretas en helhetsvurdering av hvem nærmest til å bære tapet.

At tyveriet ble begått i sammenheng med Kjell Arne sin gjennomføring av arbeidsoppgaver i arbeidstiden, trekker i retning av at det er rimelig at Sentrum bærer tapet.

Videre unnlot Sentrum å gjennomføre mange anbefalte sikkerhetstiltak som var utbredt i bransjen, eksempelvis kredittsjekk, krav om innmeldelse av avvik og andre kontrollrutiner. Å ilegge Sentrum erstatningsansvar for tyveriet, vil etter prevensjonshensynet være en oppfordring til å treffe ytterligere sikkerhetstiltak, hvilket sikrer "de krav skadelidte med rimelighet kan stille til virksomheten" ikke blir tilsidesatt.

Pulveriseringshensynet vil her ikke trekke i noen særlig retning, da begge parter er kommersielle virksomheter som kan forsikre seg mot slike tap.

Derimot taler reparasjonshensynet for at Lydspesialisten skal få sitt tap erstattet, og hensynet til at arbeidsgivere har bedre mulighet til å dekke slike tap enn den enkelte arbeidstaker, taler for at Sentrum er nærmest til å bære det økonomiske tapet.

Etter en samlet vurdering, er tyveriet Kjell begikk ikke "utenfor det en arbeidsgiver med rimelighet kan regne med" etter skl. § 2-1 nr. 1 andre punktum.

Sentrum Byggdrift A/S plikter dermed å betale Lydspesialisten 650 000 kroner i erstatning for tyveriet begått av Kjell Arne.

Sentrum anfører derimot at tapet må avkortes på grunnlag av Lydspesialisten sin medvirkning.

Etter skl. § 5-1 nr. 1 første punktum, "kan" erstatningsbeløpet avkortes dersom "skadelidte eller erstatningssøkeren" har "medvirket til skaden" "ved egen skyld" dersom "det er rimelig" med hensyn til "atferden", "atferdens betydning for at skaden skjedde", "omfanget av skaden", og "forholdene ellers".

Etter en alminnelig språkforståelse, tilsier ordlyden at vilkårene "medvirket til skaden" og "egen skyld" er inngangsvilkår som må innfris før det foretas en rimelighetsvurdering etter de påfølgende momentene.

Vilkåret "egen skyld" tilsier etter en alminnelig språkforståelse at skadelidte selv må ha utvist atferd som avviker fra forsvarlig atferd, hvilket tilsier en alminnelig skyldvurdering etter culpanormen. Denne forståelsen støttes av forarbeidene og rettspraksis.

Det ulovfestede culpaansvaret er utviklet av langvarig Høyesterettspraksis, og vurderer om noen har handlet uaktsomt ut ifra hva man forventer av en alminnelig person i samme rolle og situasjon. Denne vurderingen beror på om påstått ansvarlige hadde tilstrekkelig tilknytning, risikoens art, grad og påregnelighet, og om det forelå effektive og praktisk gjennomførbare handlingsalternativer.

Vurderingstemaet er om Lydspesialisten A/S burde ha reagert på risikoen for skade på seg selv.

Ettersom Lydspesialisten er den direkte skadelidte, er det klart at det foreligger tilstrekkelig tilknytning.

Videre må risikoens art, grad og påregnelighet vurderes.

Risikoens art handler om hvilke skadetyper som kan oppstå. Lydspesialisten ble utsatt for et tyveri av verdifullt lydutstyr. I det verst tenkelige tilfellet, kunne de ha blitt frastjålet alt lydutstyret som befant seg i boden. Det er altså snakk om skader mer høy økonomisk verdi. Dette taler for at Lydspesialisten hadde en oppfordring til å reagere på den potensielle skaderisikoen.

Risikoens grad knytter seg til sannsynligheten for at skade vil skje. Lydspesialisten oppbevarte verdifullt lydutstyr i et avlåst bodrom i kjelleren under et garasjeanlegg. Rommet var kun tilgjengelig for beboere med systemnøkkel, hvilket taler for at det ikke var høy sannsynlighet for tyveri. Videre var utstyret låst i en egen bod, hvor uvedkommende hadde måttet bryte opp låsen for å få tilgang til utstyret.

Samtidig må det bemerkes at utstyret ble oppbevart i et område med mye kriminalitet, og at mange beboere derfor fattet ekstra gode sikkerhetstiltak. At Lydspesialisten sin bod ikke var skjult eller utstyrt med alarm eller kamera, gjør at sannsynligheten for skade øker. Når slike

verdier ligger såpass synlig uten sikkerhetssystemer, må det være påregnelig for Lydspesialisten at tyveri kan oppstå.

På den andre siden, var bodene under tilsyn av en vektertjeneste grunnet det risikofylte området leilighetskomplekset befant seg i. Dette taler for at det fra Lydspesialisten sitt perspektiv kunne regnes som lite sannsynlig at de ville bli utsatt for tyveri, særlig når tilgang til kjelleren krevde systemnøkkel.

Utstyret ble imidlertid plassert i en bod ment for husholdningsartikler. Det kan ikke regnes som upåregnelig at personer med tilgang til bodene, eksempelvis beboere, kunne finne på å stjele utstyret når det var plassert såpass synlig for uvedkommende.

Samlet må risikoen for å bli utsatt for tyveri ansees som betydelig, hvilket taler for at Lydspesialisten hadde oppfordring til å reagere.

Det må dernest vurderes om det forelå effektive og praksisk gjennomførbare handlingsalternativer.

Enkle handlingsalternativer hadde vært å skjule utstyret ytterligere, satt opp overvåkingskamera, og satt opp alarmsystem. Dette må regnes som praktisk gjennomførbart, særlig siden Lydspesialisten er en kommersiell virksomhet. I tillegg er det høyst sannsynlig at disse alternativene hadde vært effektive for å forhindre risiko, da overvåkingskamera og alarm fungerer som avskrekkende for potensielle skadevoldere, i tillegg til at de ville fått varsel ved innbrudd.

Samlet taler det at Lydspesialisten sto ovenfor en betydelig risiko for høyt økonomisk tap, sammen med at handlingsalternativene var relativt enkle, for at de burde ha reagert på risikoen for skade på seg selv.

Lydspesialisten A/S har dermed vært uaktsomme med oppbevaringen av lydutstyret; vilkåret "egen skyld" er oppfylt.

Videre sikter vilkåret "medvirket" etter en alminnelig språkforståelse til at det må foreligge årsakssammenheng mellom "skaden" og "egen skyld". Etter forarbeidene og rettspraksis kommer alminnelige erstatningsrettslige regler om årsakssammenheng her til anvendelse.

Det følger av P pilledom II at dersom den ansvarsbetingende handlingen eller unnlåtelsen var en nødvendig og ikke uvesentlig betingelse for at skaden skjedde, foreligger det som regel årsakssammenheng. Vurderingen beror i første rekke på om skaden ikke ville skjedd dersom handlingen eller unnlåtelsen tenkes borte.

Det må kunne regnes som sannsynlig at Kjell Arne ikke ville begått tyveriet dersom Lydspesialisten hadde satt opp alarm og overvåkningskamera. Mangelen på dette utstyret kan heller ikke regnes som uvesentlig for at Kjell Arne valgte å gjennomføre tyveriet.

Det foreligger ingen holdepunkter for rettslig avgrensning etter adekvanslæren.

Lydspesialisten har dermed "medvirket til skaden" "ved egen skyld".

Spørsmålet er dermed om det er "rimelig" at erstatningsbeløpet avkortes.

Først må "atferden" vurderes. Ordlyden gir liten veiledning av hva som ligger i dette momentet, men det kommer av forarbeidene at det her skal legges vekt på skyldforholdet på begge sider.

På skadevoldersiden er det snakk om forsett, mens på skadelidtsiden er det utvist simpel uaktsomhet. Til tross for at arbeidsgiveren holdes ansvarlig og ikke den forsettlige skadevolder, må den betydelige forskjellen i skyldforhold trekke i retning av at beløpet ikke bør avkortes.

Videre må "atferdens betydning for at skaden skjedde" vurderes.

En alminnelig språkforståelse av dette momentet er at det omhandler spørsmålet om hvem som har bidratt mest til skaden.

Det må regnes som klart at Kjell Arne ved Sentrum har hatt det mest avgjørende bidraget til at skaden skjedde. At det ikke forelå ytterligere sikkerhetstiltak bidro til å gjøre det enklere å begå

tyveri, men det var fremdeles Kjell Arne som aktivt valgte å stjele utstyret. At Lydspesialisten bidro betydelig mindre til at skaden skjedde taler imot avkortning.

Dernest må "skadens omfang" vurderes. Etter en alminnelig språkforståelse, tilsier dette at det må tas hensyn til hvor omfattende skaden er.

I vår er det sak snakk om et stort økonomisk tap. Det må imidlertid legges vekt på at i rettspraksis har dette momentet fått betydning ved omfattende personskader, jf. eksempelvis Rødt lys-dommen. "Skadens omfang" kan dermed ikke særlig relevant i vår sak.

Til slutt må "forholdene ellers" vurderes. Ordlyden tilsier at det skal foretas en bred helhetsvurdering opp mot spørsmålet om det er "rimelig" å foreta en avkortning.

At både graden av skyld og atferdens betydning for at skaden skjedde er mye større på skadevoldersiden, taler sterkt imot at erstatningsbeløpet kan avkortes.

Derimot kan prevensjonshensynet tale for avkortning, da det ville oppfordret Lydspesialisten til å sikre sine egne interesser bedre. Samtidig vil dette kunne svekke den preventive effekten erstatningen har for skadevolder.

Pulveriseringshensynet taler derimot for at Lydspesialisten burde hatt tyveriforsikring for utstyr av såpass stor verdi for å begrense sitt eget tap.

Interessehensynet gir derimot ikke særlige anvisninger. Selv om Sentrum arbeidet for å ivareta Lydspesialisten sine sikkerhetsinteresser, var tyveriet ikke begått i hverken Sentrum eller Lydspesialisten sin interesse. For øvrig hadde Sentrum også en egeninteresse av vaktholdet gjennom økonomisk vederlag.

Samlet taler særlig skyldgraden og årsaksbidragene mot at det foreligger holdepunkter for avkortning etter skl. § 5-1 nr.1. Selv om Lydspesialisten burde hatt tyveriforsikring, taler prevensjonshensynet for at Sentrum bør bære tapet.

Sentrum Byggdrift A/S plikter dermed å dekke Lydspesialisten A/S sitt fulle erstatningsbeløp på 650 000 kr.

Oppgave 2:

Vurderingstema under det nye produktansvarsdirektivet

Det nye produktansvarsdirektivet 2024/2853 (PAD) er et totalharmoniseringsdirektiv fra EU som fastsetter et objektivt ansvar for produsenter av produkter som innehar en defekt. Direktivet tar sikte på å bevare skadelidte sin rettsstilling i møte med defekte produkter, i tillegg til å sikre forutberegnelighet for produsenter i henhold til å oppfylle sikkerhetskrav og innkalkulere kostnader. Men hva må til for at et en feil ved et produkt skal kunne defineres som en defekt etter PAD? Og hvilke vurderingstema og momenter inngår i denne fastsettelsen?

Defekt defineres i PAD artikkel 7 nr. 1. Her heter det at: "[a] product shall be considered defective where it does not provide the safety that a person is entitled to expect or that is required under Union or national law." At et produkt lider av en "defekt" forutsetter altså at det foreligger en sikkerhetsmangel som er i strid med enten det en person med rimelighet kan forvente, eller som er i strid med EU eller nasjonal rett. Ordlyden i denne artikkelen tilsvarer produktansvarsloven § 2-1, som ilegger produktansvar dersom produktet "ikke byr den sikkerhet som en bruker eller allmennheten med rimelighet kunne vente".

Det kan være utfordrende å trekke en grense for hva som regnes som "rimelige" forventninger. Derfor oppstiller PAD artikkel 7 nr. 2 flere ulike momenter som inngår i vurderingen av om det foreligger en defekt. Det oppstilles også at "all circumstances shall be taken into account", altså at alle forhold ved produktet skal vurderes, men denne fremstillingen snevres inn til momentene i bokstav a, b og f.

PAD artikkel 7 nr. 2 bokstav a oppstiller at produktets "presentation" og "characteristics" skal tas hensyn til. Dette momentet har sammenheng med at det er de berettigede forventningene skadelidte har til produktets sikkerhet som vurderes. Disse forventningene vil variere ut ifra hvilken type produkt det er snakk om, og hvordan produktet ser ut. Dette momentet fremgår også i produktansvarsloven § 2-1 andre punktum. Her vil det for eksempel kunne vurderes om det foreligger bruksanvisning. Er det snakk om fyrverkeri eller andre produkter som utgjør høyt skadepotensiale, kan det med rimelighet forventes at det følger med en bruksanvisning som også varsler om mulige farer. Er det på den andre siden snakk om et vanlig, lite risikofyllt

produkt som eksempelvis en vannflaske, er det ikke en defekt eller sikkerhetsmangel dersom det ikke foreligger en bruksanvisning. I henhold til produktets "presentasjon", må det også kunne vektlegges om produktet presenteres som betydelig mer ufarlig enn det faktisk er. Et produkt som med rimelighet fremstår ufarlig vil svekke aktsomheten til brukeren, som kan føre til betydelige skader dersom risikoen ikke er påregnelig for skadelidte.

I bokstav b av PAD artikkel 7. nr. 2, hensyntas "reasonably foreseeable use of the product", hvilket tilsvarer momentet om produktets "påregnelige bruk" i produktansvarsloven § 2-1. Dette handler om hvilke forventninger produsenten kan ha til bruken av produktet. Dersom produktet brukes på en helt annen måte enn det som er påregnelig, kan sannsynligvis ikke skaden knyttes til at det foreligger en defekt. Dette må også forstås i betrakning av at defektansvaret er objektivt; dette tilsier at det er viktig at produsentene kun holdes ansvarlig for tilfeller hvor det er rimelig å knytte skaden til en sikkerhetsmangel ved produktet. Eksempelvis vil det ikke kunne regnes som påregnelig bruk å drikke maling. Skaden vil da skyldes skadelidtes atferd, og ikke en sikkerhetsmangel ved produktet.

Under dette momentet må det imidlertid bemerkes at påregnelig bruk kan også omfatte at andre enn produktets målgruppe tar det i bruk. For eksempel er ulike kjemikalier knyttet til renholdning for voksne, med det er ikke upåregnelig at barn kan få tak i produktet. Særlig dersom de kjemiske stoffene har stort skadepotensial, innebygges det gjerne en form for barnesikring i produktets utforming. Dette vil også gjerne være noe en forbruker med "rimelighet" kan forvente av et produkt. Dersom målgruppen er barn, må det også kunne kreves ekstra sikkerhet, da barns handlemåte kan være uforutsigbar uten konsekvenstenkning. Her må det derfor kreves at produktet utformes på en måte som ikke kan volde særlig skade.

Momentet i PAD artikkel 7 nr. 2 bokstav f hensyntar "relevant product safety requirements, including safety-relevant cybersecurity requirements". Dette momentet tilsier at relevante sikkerhetsregler er av relevans, herunder relevante cybersikkerhetsregler. Samtidig tilsier dette momentet at et brudd på sikkerhetsregler ikke automatisk fører til ansvar etter PAD. Men i og med at "Union or national law" ble nevnt i artikkel 7 nr. 1, tilsier dette at det er et viktig moment. At sikkerhetsregler kun er et moment, har sammenheng med at situasjonen som helhet vurderes ut ifra hva en forbruker "rimelig" kan forvente. Som regel vil man kunne forvente at sikkerhetsregler overholdes, men samtidig kan det spille inn forhold som tilsier at det ikke foreligger brudd. Motsatt vil ikke overholdelse av sikkerhetsregler utelukke ansvar.

Helhetsvurderingen sikrer dermed at dersom andre forhold ved produktet tilsier at høyere sikkerhetskrav overholdes, kan ikke produsenter nøye seg med å følge nedskrevne sikkerhetsregler. Dette kan fungere preventivt for produsenter, da de blir nødt til å fatte sikkerhetstiltak som møter forbrukernes forventninger for å unngå å komme i ansvar.

Sikkerhetsregler, og særlig cybersikkerhetsregler, kan bli av større betydning på svært tekniske områder hvor det blir vanskelig for forbrukeren å påpeke hvor det foreligger en defekt. Eksempelvis i KI-systemer hvor forbrukeren ikke har innsyn i algoritmene, og ikke har de tekniske kunnskapene til å forstå hvilke sikkerhetskrav som forbrukeren har "rimelig" grunn til å forvente. Dette vil derfor kunne bidra til å klargjøre for forbrukeren hvilken sikkerhet de kan kreve, og dermed kunne komme med et erstatningskrav dersom disse kravene ikke er møtt.

For å oppsummere, beror vurderingen etter produktansvarsdirektivet 2024/2853 på hvilke forventninger skadelidte med rimelighet kan ha til produktets sikkerhet. Produktet vurderes derfor helhetlig, ettersom ulike forhold ved produktet vil kunne berettige ulike forventninger. Et produkt med høy skadepotensiale stiller strengere krav til sikkerhet enn produkt med lite skadeevne. Sikkerhetsregler vil som regel ha viktig betydning i vurderingen, men ettersom det overordnede vurderingstemaet er om produktet ikke overholder sikkerhetskravene skadelidte med rimelighet kan forvente, må alle forhold ved produktet trekkes inn. Skadelidtes forventninger vil som regel påvirkes av flere forhold ved produktet enn kun sikkerhetsreglene på området.